

CURRICULUM VITAE **RAMÓN ROSAL**

FORMACIÓ ACADÈMICA

L'any 1950 inicia la carrera de Filosofia i Lletres – secció Filosofia - a Barcelona, i continua a Roma, obtenint la Llicenciatura en Filosofia.

Anys després procedeix a la convalidació de la Llicenciatura a Espanya i presenta una tesi de Llicenciatura a la Universitat de Navarra. Qualificació global: Excel·lent.

En aquells anys no existia la carrera de Psicologia, ni tampoc la Secció de Psicologia a la Facultat de Filosofia i Lletres. Anys més tard decideix cursar la recent creada carrera de Psicologia.

Cursa la Llicenciatura en Filosofia i Ciències de l'Educació: Secció Psicologia. Universitat de Barcelona.

Cursos de Doctorat en Filosofia. Universitat de Barcelona. Curs 1972-73.

- Professors: Doctors Lledó, Gomà i Alcorta (catedràtics)
- Qualificació: Excel·lent

Cursos de Doctorat en Psicologia. Universitat de Barcelona. Cursos 1987 i 1988, obtenció dels 32 crèdits de doctorat en Psicologia (no es donaven qualificacions). Trasl·lat de l'expedient a la Universitat de Deusto (Bilbao), i realització dels crèdits complementaris per assolir la convalidació. En comprovar que a la Universitat de Barcelona es veia amb prejudicis la corrent psicològica-existencial humanista, decideix traslladar el seu expedient a la citada universitat.

Defensa de la tesi doctoral sobre psicoteràpia titulada *Efectivitat de l'activitat imaginària en els canvis creatius del procés psicoterapèutic*, amb la qualificació d'Aprobat Cum Laude. Any 1997.

EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL

En l'àmbit de la Psicologia

Exercici de la teràpia individual i grupal

- Des de 1970 a 1979 : *Counseling* Rogeriano i Anàlisi Existencial.
- De 1979 a 1983: Interrupció de la activitat terapèutica individual (tan sols coteràpia grupal) al constituir-se el Col·legi de Psicòlegs, i trobar-se amb

titulació acadèmica de la Facultat de Filosofia i Lletres, Secció Filosofia, que no li permet la col·legiació.

- 1983: Inicia la pràctica terapèutica grupal, a partir de nou grups intensius (14 hores cadascú).
- Repren a l'Institut Erich Fromm, del que és co-fundador (després d'obtenir la titulació en Psicologia), la pràctica en la psicoteràpia individual, utilitzant predominantment l'Anàlisi Transaccional amb Teràpia Gestalt. Després d'un gradual procés integrador teòric i tecnològic, a partir de 1988 queda definida la pràctica terapèutica amb la denominació de "Psicoteràpia Integradora Humanista" com a resultat de les investigacions realitzades.

Durant els anys 1992 i 1994 va dirigir un Seminari de supervisió de casos clínics en l'Institut Erich Fromm

2001: Finalitza la pràctica de la psicoteràpia individual i grupal.

Experiència docent

UNIVERSIDAD NACIONAL DE EDUCACIÓN A DISTANCIA. Centre Associat de Barcelona.

- Va estar contractat com a Professor Tutor durant 13 cursos (des del 1976 fins el 1989), es va encarregar dels cursos de les assignatures (normalment tres assignatures per curs): Psicologia General, Metodologia la Psicologia, Psicodiagnòstic, Història de la Psicologia i Teoria de la Educació

Universidad de Belem a Brasil

- 1985 Juliol: Anàlisi Transaccional aplicat al treball social. 20 hores

Departament de Psicologia de la Universitat de Tarragona

- 1990 Novembre: Psicoteràpia Gestalt bàsica (1ª part) (*)
- 1991 Març: Psicoteràpia Gestalt bàsica (2ª part) (*)

Escola Universitaria de Treball Social de la Universitat Ramon Llull (Barcelona)

- 1997-1998 Coordinador i professor del curs de postgrau: *El creixement personal en el professional de l'ajuda psicosocial*: 40 horas.

Institut Erich Fromm de Psicologia Humanista. Activitat docent des de 1980 fins a l'actualitat.

Professor de les assignatures següents, en la formació del Màster en Psicoteràpia Integradora Humanista o en cursos monogràfics (majoria dels programes impartits en col·laboració amb Ana Gimeno-Bayón, Doctora en Psicologia):

Programes teòric-pràctics de formació de postgraus en psicoteràpia en l'INSTITUT ERICH FROMM DE PSICOLOGIA HUMANISTA

1. Introducció a les Psicoteràpies Humanistes
2. Psicoteràpia amb Anàlisi Transaccional
3. Tècniques amb imatges en psicoteràpia
4. Psicoteràpia Integradora Humanista
5. Psicoteràpia Grupal
6. Psicoteràpia Existencial
7. Ètica psicològica humanista
8. Formes sanes i formes psicopatològiques en les vivències de les cosmovisions

Nota: Quasi tots els programes han sigut impartits a llicenciats en Psicologia per la formació de Postgrau o Màster en Psicoteràpia Integradora Humanista, excepte els programes d'Anàlisi Transaccional I, Psicologia Existencial, Psicologia Evolutiva, i L'art de l'amor de parella, oberts a la participació d'altres. A la resta, tan sols excepcionalment es van admetre a llicenciats en altres carreres relacionades amb les professions de relació d'ajuda

A banda de la seva activitat docent en l'Institut Erich Fromm, ha impartit cursos de formació en el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya, i altres institucions com l'Institut de Teologia Espiritual de la Facultat de Teologia de Barcelona, l'Instituto de Psicologia Humanista o l'Institut Galene (Madrid) entre d'altres.

INVESTIGACIÓN

Publicacions

I. LLIBRES SOBRE QÜESTIONS DE PSICOLOGIA, PSICOTERÀPIA I ÈTICA PSICOLÒGICA

ROSAL, R. (1996). *Efectividad de la actividad imaginaria en los cambios creativos del proceso psicoterapéutico*. Tesis doctoral. Bilbao: Universidad de Deusto.

ROSAL, R. & GIMENO-BAYÓN, A. (2001). *Cuestiones de psicología y psicoterapias humanistas*. Barcelona. Instituto Erich Fromm de Psicología Humanista. 1ª reimpresión en Lérida: Milenio, 2012.

GIMENO-BAYÓN, A. & ROSAL, R. (2001). *Psicoterapia integradora Humanista. Manual para el tratamiento de 33 problemas psicosensores, cognitivos y emocionales*. Bilbao: Desclée de Brouwer. 2ª edición en 2017.

ROSAL, R. (2002). *El poder psicoterapéutico de la actividad imaginaria y su fundamentación científica*. Barcelona: Instituto Erich Fromm de Psicología Humanista. 1ª reimpresión: Lérida: Editorial Milenio, 2012.

ROSAL, R. (2003). *¿Qué nos humaniza? ¿Qué nos deshumaniza? Ensayo de una Ética desde la Psicología*. Bilbao: Desclée de Brouwer.

ROSAL, R., GIMENO-BAYÓN, A., & GARCIA, A.D. (2003). *Tratamiento de los trastornos de personalidad y algunos síndromes con Análisis Transaccional*. Barcelona: Instituto Erich Fromm de Psicología Humanista. 1ª reimpresión en Lérida: Editorial Milenio, 2012.

ROSAL, R. (2005). *El problema psicológico de la creatividad en Erich Fromm. Contribución para un estudio ético de la actitud creadora*. Barcelona: Instituto Erich Fromm.

ROSAL, R. & GIMENO-BAYÓN, A. (2010). *La búsqueda de la autenticidad. Reflexión ético-psicológica*. Lérida (España): Milenio.

ROSAL, R. (2012). *Valores éticos o fuerzas que dan sentido a la vida. Qué son y quiénes los vivieron*. Lérida: Milenio.

GIMENO-BAYÓN, A. & ROSAL, R. (2013). *Análisis Transaccional para psicoterapeutas. Volumen II. Tratamiento de los trastornos de personalidad y algunos síndromes*. Lérida: Milenio.

GIMENO-BAYÓN, A., & ROSAL, R. (2017). *Psicoterapia Integradora Humanista. Manual práctico para el tratamiento de 69 problemas en los procesos de valoración, decisión y prácticos*. Bilbao: DESCLÉE DE BROUWER.

ROSAL, R. (2019). *Los potenciales psicológicos en la espiritualidad. Hacia una espiritualidad humanizada*. Sabadell: Hakabooks.

ROSAL, R. & GIMENO-BAYÓN, A. (2020). *Tras medio siglo de Psicoterapias Humanistas*. Sabadell: Hakabooks.

ROSAL, R. (2020). *Lo sensorial y lo emocional en la vivencia ética y en la espiritualidad*. Sabadell: Hakabooks.

ROSAL, R. (2021). *Trasfondo filosófico de la Psicoterapia Integradora Humanista*. Sabadell: Hakabooks,

ROSAL, R. & GIMENO-BAYÓN, A. (2022). *Las psicoterapias humanistas. Esencia y metodologías verbal, imaginaria y psicocorporal*. Sabadell: Hakabooks.

ROSAL, R. (2022). *Cuestiones sobre la creatividad como tendencia psicológica y como virtud*. Hakabooks.

III. ARTÍCLES I CAPÍTOLS DE LLIBRE SOBRE QÜESTIONS DE PSICOLOGÍA, PSICOTERÀPIA, I ÈTICA

ROSAL, R. (1982). El movimiento de la Psicología Humanista y su relación con la psicología científica. *Revista de Psiquiatría y Psicología Humanista*, 1, 121-140.

ROSAL, R., y GIMENO, A. (1983). Aportaciones de la Psicología de la Gestalt a la Terapia Gestalt. *Revista de Psiquiatría y Psicología Humanista*, 5, 9-19.

ROSAL, R. (1983). Investigación sobre la creatividad y Psicología Humanista. *Revista de Psiquiatría y Psicología Humanista*, 4, 1-15.

ROSAL, R., y GIMENO, A. (1983). El Análisis Transaccional como fuente teórica de la Psicoterapia Gestalt. *Revista de Psiquiatría y Psicología Humanista*, 5: 26-31. ISSN 0212-6451

ROSAL, R., (1983). La actitud creadora como aspiración y responsabilidad primordial en la Ética Humanista, como una forma de Eudemonismo. *Yoga*, 3, 40-44.

ROSAL, R. (1984). Interpretación de la neurosis obsesiva en el modelo del Análisis Transaccional. *Revista de Psiquiatría y Psicología Humanista*, 8, 63-74.

ROSAL, R. (1985). Inicios y denominador común de la Psicología Humanista. *Revista Yoga*, de la Asociación Española de Practicantes de Yoga, 0, 24-30.

ROSAL, R. & GIMENO-BAYÓN, A. (1985). El constructo “urdimbre” de Rof Carballo y algunas hipótesis de la psicoterapia analítico-transaccional. *Revista de Psiquiatría y Psicología Humanista*, 11, 44-57.

GIMENO-BAYON, A. & ROSAL, R. (1985). Guiones de soledad en las nuevas generaciones. *Revista de Psiquiatría y Psicología Humanista*, 12, 52-69.

ROSAL, R. (1986). El crecimiento personal (o autorrealización), meta de las psicoterapias humanistas. *Anuario de Psicología de la Universidad de Barcelona*, 34, 65-84.

ROSAL, R. (1986). Las actitudes del terapeuta. *Revista de Psiquiatría y Psicología Humanista*, 14-15, 64-75.

ROSAL, R., (1986). Deseos de superación y aceptación de la realidad con sus límites: ¿una alternativa? *Yoga*, 4, 24-28.

ROSAL, R., (1986). Profundidad de vida. *Yoga*, 5, 30-35.

ROSAL, R. (1987). Elementos psicológico-humanistas de la psicoterapia de Fromm. *Revista de Psiquiatría y Psicología Humanista*, 18, 72-78.

ROSAL, R. (1987). La comunicación de la intimidad. *Yoga*, 6, 26-30 y 7, 14-18.

ROSAL, R., y GIMENO, A. (1987). Descubrimientos psicológicos para los creadores de comunidad familiar. En ámbito María Corral (Ed.), *Pedagogía global de la familia*. Barcelona: Edimurtra.

ROSAL, R., y GIMENO-BAYON, A. (1988). Pluralidad tecnológica de las terapias humanistas. *Revista de Psiquiatría y Psicología Humanista*, 23/24, 7-16.

GIMENO-BAYON, A., & ROSAL, R. (1988). Contribuciones de los modelos psicoterapéuticos gestáltico y analítico-transaccional en el desarrollo de la actitud creadora. *Revista de Psiquiatría y Psicología Humanista*, 2, 80-90.

ROSAL, R. & GIMENO-BAYON, A. (1989). Psicoterapia de orientación holista. Integración de procedimientos corporales, emocionales y cognitivos. En J.L. Cifuentes Fernández, (Ed.). *Psicoterapias Dinámicas: modelos de aplicación*. pp. 67-87. Universidad de Salamanca: Fundación Cencillo de Pineda.

ROSAL, R. (1992). El poder terapéutico de las imágenes. *Revista de Psicoterapia*, 10/11, 101-108.

ROSAL, R. & GIMENO-BAYÓN, A. (1998). Procedimientos con fantasía para el cambio psicoterapéutico creativo en Análisis Transaccional. *Revista de Psicoterapia*, 33, 45-75.

ROSAL, R., & GIMENO-BAYON, A. (2002). Teresa: Un caso de conducta irreal. Trastorno por angustia. En J.L. Cifuentes (Ed.). *Psicoterapias dinámicas. Modelos de aplicación*. Salamanca: Universidad y Fundación Cencillo de Pineda.

ROSAL, R. (2002). Psicoterapia de orientación holista. Integración de procedimientos corporales, emocionales y cognitivos. En J.L. Cifuentes Fernández (Ed.) *Psicoterapias Dinámicas: modelos de aplicación*. Universidad de Salamanca. Fundación Cencillo de Pineda, pp. 67-88.

ROSAL, R. (2005). Per què i per a què va sorgir el Moviment de la Psicologia Humanista. *Aloma. Revista de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport*. UNIVERSITAT RAMON LLULL. Barcelona, 16, 17-38.

ROSAL, R. (2007). El psicoterapeuta ante el reto de una sociedad con creciente pluralismo y diversidad cultural. *Revista de Psicoterapia*, 70/71, 85-114.

ROSAL, R. (2007). Qué son las psicoterapias humanistas. *Bonding*, 1.

GIMENO-BAYÓN, A. & R. ROSAL (2007). Psicología, espiritualidad y estilos de personalidad. En R. Torrent (comp), *Evolución Integral*. Barcelona: Kairós.

ROSAL, R. (2014). Problemas sensoriales y emocionales que obstaculizan la vivencia de los valores éticos. *Revista de Psicoterapia*, 97, 1-42.

ROSAL, R. (2014). El sentiment de culpa com potencial humà enfront de la insolidaritat o injustícia social. *Qüestions de vida cristiana*, 250, 123-147.

ROSAL, R. (2014). La sencillez o simplicidad como virtud ética. Esencia y falsificaciones. *Quaderns de pastoral*, 234, 106-135.

ROSAL, R. (2015). Revalorización de los potenciales del hemisferio cerebral derecho: las imágenes en psicoterapia. *Revista de Psicoterapia*, 101, 39-71.

ROSAL, R. (2017). Logros, errores y responsabilidades para el futuro de la Psicología Humanista. *Revista de Psicoterapia* 107. [www.
http://tienda.revistadepsicoterapia.com/rp107-08.html](http://tienda.revistadepsicoterapia.com/rp107-08.html).

ROSAL R. (2018). La oruga que no logró ser mariposa. En A. Gimeno-Bayón (Ed.) *7 casos clínicos tratados con Psicoterapia Integradora Humanista*, pp. 295-344. Bilbao: Desclée de Brouwer.

ROSAL R. & GIMENO-BAYÓN, A. (2018). Cuestionario básico previo al inicio de la psicoterapia. En A. Gimeno-Bayón (Ed.) *7 casos clínicos tratados con Psicoterapia Integradora Humanista*, pp. 345-380. Bilbao: Desclée de Brouwer.

ROSAL, R. (2019) ¿La Psicología Humanista como pseudociencia? *Revista de Psicoterapia* 112, 165-188.

ROSAL, R. (2019) Procesos Sensoriales y Emocionales implicados en la Actitud Solidaria. *Revista de Psicoterapia*, 113, 179-196.

ROSAL, R. (2020). Los Procesos Sensoriales y Emocionales en las Espiritualidades Religiosas y Ateas. *Revista de Psicoterapia*, 117, 115-162.

2022 La Psicoterapia Integradora Humanista. En Segura, J. y Fernández Puig (Eds.) *Psicoterapias Humanistas. Una mirada actual*. Editorial UOC.

Ponències, comunicacions, conferències i tallers en congressos, simposis o jornades sobre qüestions de Psicologia, Psicoteràpia, i Ètica

- 1981 Novembre: promoció i organització (junt amb quatre persones) del PRIMER CONGRÉS NACIONAL DE PSICOLOGIA HUMANISTA (Barcelona) i presentació en el mateig de ponències, comunicacions i taules rodones.
Presentació de la ponència: *El Movimiento de la Psicología Humanista y su relación con la Psicología científica*.
- 1982 Presentació en el 6E. CONGRESS EUROPEEN DE PSYCHOLOGIE HUMANISTE (Paris, julio), d'un taller sobre: *L'aspect ethique du concept d'autoréalisation (modèles de la vie humaine, et techniques pour l'echange en Psychologie Humaniste)* i una aportació teòrica sobre: *Perspectives de collaboration entre la Psychologie Humaniste et la methodologie scientifique*.
- Novembre: participació en les *Primeres Jornades Universitàries de Psicologia Humanista*, a la UNIVERSITAT DE BARCELONA, Facultat de Psicologia, amb una ponència sobre *Elementos psicológico-humanistas de la psicoterapia de Fromm*.
- 1983 Març: intervenció en el Simposium organitzat a la FACULTAT DE PSICOLOGIA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA per l'ASSOCIACIÓ DE PSICOLOGIA HUMANISTA A CATALUNYA, amb una ponència sobre: *El problema del mal en las teorías de la personalidad de Carl Rogers y de Rollo May*.
- Maig: Intervenció a les Jornades de Anàlisi Transaccional en el COL·LEGI DE PSICÒLEGS DE CATALUNYA amb una ponència sobre: *Relación entre el modelo psicoterapéutico del Análisis Transaccional y el Movimiento de la Psicología Humanista*.
- Juny: Intervenció amb una ponència sobre creativitat en les PRIMERES JORNADES DE COMUNICACIÓ I CREATIVITAT organitzades per la Sociedad Española de Psicología Humanista celebrades a Barcelona, amb una ponència sobre: *Elementos teóricos y psicoterapéuticos sobre la personalidad creadora*.
- Novembre: participació en el II CONGRÉS NACIONAL DE PSICOLOGIA HUMANISTA (Bilbao), amb una ponència sobre: *El aquí y ahora de la Psicología Humanista: su Pathos, su Technos y su Ethos*.
- 1984 Març: intervenció al Simposium organitzat a la FACULTAT DE PSICOLOGIA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA per l'ASSOCIACIÓ DE PSICOLOGIA HUMANISTA A CATALUNYA, sobre Psicoanàlisi i Psicologia Humanista.

- Abril: col·laboració en les JORNADES INAUGURALS DE LA FACULTAT DE PSICOLOGIA de la UNIVERSIDAD CENTRAL DE BARCELONA, amb quatre tallers de tècnica de dinàmiques de grup.
- Juliol: intervenció amb una ponència sobre: *The contribution of Gestalt Therapy and Transactional Analysis in the development of creativity* en el VII CONGRESS OF DE EUROPEAN ASSOCIATION OF HUMANISTIC PSICOLOGY (Guilford, Inglaterra), i amb una altre ponència sobre: *L'attitude creative comme souhait et responsabilité primordiale dans l'Ethique Humaniste, comme une forme de Neoeudemonisme*.
- 1985 Maç: intervenció amb un taller sobre dinàmiques de grup d'interacció no verbal en les JORNADAS DE CREATIVIDAD (Madrid) organitzades per SHEDI (SOCIEDAD HUMANISTA ESPAÑOLA PARA EL DESARROLLO INTEGRAL).
- Juliol: intervenció al XI EUROPEAN CONFERENCE OF TRANSACTIONAL ANALYSIS (Barcelona) amb una ponència sobre: *Guiones de soledad en las nuevas generaciones*.
- *Descubrimientos psicológicos para los creadores de la comunidad familiar*. Conferència pronunciada all ÀMBITO MARÍA CORRAL.
- 1987: Presentació d'una jornada sobre: *El crecimiento personal o autorrealización, meta de la educación de la personalidad y la psicoterapia*, a las PRIMERES JORNADES DE PEDAGOGIA HUMANISTA organitzades per l'ASSOCIACIÓ PEL DESENVOLUPAMENT HUMÀ, celebrades a Barcelona, al mes d'octubre.
- 1988 Maig. Participació en el CONGRÉS SOBRE PSICOTERAPIAS DINÀMICAS: MODELS D'APLICACIÓ, a la Universidad de Salamanca, amb una ponència titulada: *Psicoterapia de orientación holista. Integración de procedimientos corporales, emocionales y cognitivos*, i un informe de cas clínic titulat: *Teresa: Un caso de conducta irreal. Trastorno por angustia*. (Cifuentes Fernandez, J.L. (Ed.) (1989). *Psicoterapias dinámicas: modelos de aplicación*. UNIVERSIDAD DE SALAMANCA. Fundación Cencillo de Pineda).
- Maig: Participació en el VIII CONGRESS OF DE EUROPEAN ASSOCIATION OF HUMANISTIC PSICOLOGY, celebrat a Barcelona, amb una ponència sobre *La Psicoterapia Integradora Humanista: integración teórica o técnica de más de veinte modelos psicoterapéuticos*.
- Maig. Participació en el seminario en el COL·LEGI DE MÈDICS DE BARCELONA organitzat pel Projecte Internacional "Cooperación Global hacia una Medicina

Holista”, amb una ponència sobre: *El enfoque holista en los profesionales de la salud.*

- 1991: Participació en el mes de març en la XIV CONFERENCIA INTERNACIONAL DE LA SOCIEDAD PARA LA EXPLORACIÓN DE LA INTEGRACIÓN EN PSICOTERAPIA amb una ponència sobre: *El poder terapéutico de la actividad imaginaria: tipos de aplicaciones y bases científicas.*
- 1993. Presentació d’una ponència sobre *Poder terapéutico de las imágenes para los acontecimientos de cambio intrasesión.* TERCER CONGRESO INTERNACIONAL DE TERAPIA PSICO-CORPORAL. Castelldefels (Barcelona) 28 abril a 2 maig 1993.
- Octubre. Conferència en Manresa, organitzada pel Grup de Filosofia sobre *Psicología y psicopatología de la experiencia religiosa. Reflexión ante el resurgimiento del interés por la Realidad Trascendente.*
- 1997. Febrer. Participació en la III CONFERENCIA PARA UNA FORMACIÓN INTEGRAL: *Sufrimiento i dolor* amb una conferència sobre: *El encuentro interpersonal creativo: la comprensión empática de los sentimientos dolorosos del paciente.*
- 1998. Conferència sobre: *Por qué y para qué surgió el Movimiento de la Psicología Humanista.* CICLO INTRODUCTORIO AL III CONGRESO NACIONAL DE PSICOLOGÍA HUMANISTA, a l’abril de 1998, a la Universitat Ramon Llull de Barcelona.
- Febrer. *L’herència de Freud en les escoles neopsicoanalítiques i postpsicoanalítiques.* Conferència en el V CICLE DE CONFERÈNCIES SOBRE PSICOANÀLISI, celebrado a Mataró
- Març. Participació en la jornada sobre *El punto III de la Carta de la Pau* en el ÀMBITO MARÍA CORRAL.
- Abril. *Revalorización de los potenciales del hemisferio cerebral derecho en los cambios terapéuticos creativos.* Ponència presentada en el III CONGRESO NACIONAL DE PSICOLOGÍA HUMANISTA a Barcelona, a la Universitat Ramon Llull.
- Participació en la XIV Conferència Internacional de la SOCIEDAD PARA LA EXPLORACIÓN DE LA INTEGRACIÓN EN PSICOTERAPIA, celebrada en Madrid, amb una ponència sobre: *El poder terapéutico de la actividad imaginaria: tipos de aplicaciones y bases científicas.*

- 1999. Juny. CONFERÈNCIA EN EL CONGRÉS DE CIÈNCIA I ESPIRITUALITAT celebrat a Barcelona, sobre *Interpretaciones psicológicas postmodernas sobre la experiencia mística*.
- 2000. Gener. Conferència en la UNIVERSITAT RAMON LLULL sobre *Cuatro temas del legado psicológico de Erich Fromm*.
- Conferència-coloqui en la UNIVERSITAT RAMON LLULL sobre *La actitud independiente como requisito relevante para una vida creativa*.
- Setembre: Participació en el I CONGRÉS EUROPEU de la FEDERACIÓN ESPAÑOLA DE ASOCIACIONES DE PSICOTERAPEUTAS (FEAP), en un simposi amb una comunicació sobre: *La Psicoterapia Integradora Humanista: integración teórica o técnica de más de veinte modelos psicoterapéuticos*.
- 2001. Març: Conferència sobre *La actitud independiente como requisito relevante para una vida creativa*, dictada a la Facultat de Psicologia de la UNIVERSITAT DE BARCELONA.
- 2002. Abril. Presentació d'una ponència sobre: *El poder psicoterapéutico de la actividad imaginaria en la práctica grupal*. SEGONES JORNADES DE LA FEAP.

Ponència: *Precauciones psicológicas para la comunicación intercultural*. JORNADES INTERCULTURALS DE LA YMCA, celebrades a Barcelona.
- Setembre. Presentació d'una comunicació en el XXVI Foro del Hecho Religioso, celebrat en Majadahonda, sobre: *La capacidad para el diálogo intraeclesial (en la Iglesia Católica). ¿Requisito para un diálogo interreligioso o tal vez fruto de éste?*
- 2003. Març. Participació amb una comunicació en les II JORNADES INTERNACIONALS DE MIGRACIÓ I SALUT MENTAL sobre: *Técnicas con imágenes y fantasía para grupos de inmigrantes con finalidad preventiva*.
- 2004, abril. *Independencia personal y creatividad en la trayectoria vital de Erich Fromm*. Ponència presentada a la FERIA CULTURAL DE ALCALÁ DE GUADAIRA.
- 2005. Maig. Participació en una taula rodona en les JORNADAS DE LA ESCUELA ESPAÑOLA DE TERAPIA REICHIANA, celebrades a Barcelona, sobre: *La psicoterapia en el nuevo milenio*.
- Agost: Intervenció en el IV CONGRÉS MUNDIAL DE PSICOTERAPIA (Buenos Aires), amb un pòster sobre *Psicoterapia Integradora Humanista*, i en un

simposium sobre Problemas de la fase valorativa en Psicoterapia Integradora Humanista, y su tratamiento.

- 2007. Juliol. Seminari sobre la actualitat del pensament d'Erich Fromm, en l'Institut d'Estudis Ilerdencs. Institut de Recerca i Estudis Religiosos - UNIVERSITAT DE LÉRIDA- FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.
- *Entrevista amb Carles Sió sobre el pensament de Erich Fromm.* Publicada per l'Institut Religiós d'Estudis Ilerdencs.
- 2008. Participació en el PRIMER CONGRÉS NACIONAL DE LA FEAP, sobre: *Precauciones respecto a actitudes del psicoterapeuta y técnicas de intervención con inmigrantes.*
- Entrevista d'Eugènia Figuerola a Ramón Rosal, psicòleg i filòsof. Fundador i co-fundador de l'Institut Erich Fromm de Psicoterapia Integradora Humanista.
<http://www.apih.es/articulos/entrevista-aloma>
- 2011. Intervenció en la II JORNADA DE LA ASSOCIACIÓ DE PSICOTERAPIA INTEGRADORA HUMANISTA amb una ponència sobre: *Renacimiento de valores éticos olvidados: Una reflexión desde la Psicología Humanista.*
- Juny: Participació en el I CONGRÉS D'ANTROPOLOGIA, ESTÈTICA I ESPIRITUALITAT celebrat a Àvila, amb una comunicació sobre: *El encuentro "profundo", factor psicológico facilitador de experiencias estéticas y religiosas.*
- 2013. Gener: Participació en l'Assamblea de la ASSOCIACIÓ DE PSICOTERAPIA INTEGRADORA HUMANISTA, amb una comunicació sobre *Fases primeras del ciclo de la experiencia en la vivencia de siete valores éticos.*
- Maig: Participació en les IX JORNADES DE DIÀLEG FILOSÒFIC celebrades en la UNIVERSIDAD DE SALAMANCA, amb una comunicació sobre: *Incidencia de los procesos sensoriales, afectivos, cognitivos y valorativos en la captación de valores éticos.*
- Octubre: participació en les III JORNADES DE LA SECCIÓ DE PSICOTERAPIAS HUMANISTAS DE LA FEAP amb una ponència sobre: *Los cambios psicoterapéuticos para el logro de una personalidad creadora, según la Psicoterapia Integradora Humanista.*
- 2014 Febrer: Entrevista-coloqui, realitzada per Miquel Oriol, celebrada al COL·LEGI OFICIAL DE PSICÒLEGS DE CATALUNYA, a la presentació del Grup de Treball de Psicoterapia Integradora Humanista.

- Abril: Participació en les III JORNADES DE LA ASSOCIACIÓ DE PSICOTERAPIA INTEGRADORA HUMANISTA, celebrades a Barcelona, amb la ponència *Procesos sensoriales y emocionales implicados en la actitud solidaria. Los sentimientos de compasión e indignación sanas y sus consecuencias sociales.*
- 2015: Noviembre. Participació en el I CONGRÉS INTERNACIONAL DE PSICOLOGIA I PSICOTERAPIAS HUMANISTAS, celebrat a Barcelona, amb la conferència *Logros, errores y responsabilidades para el futuro de la Psicología Humanista*, amb una comunicació en el Simposi d'Ètica i Psicologia sobre *Importancia de la sensibilidad psicológica sana – y la correspondiente resonancia emocional- para la vivencia de los valores* y un poster sobre *Filósofos antecesores de algunas teorías implicadas en la Psicoterapia Integradora Humanista.*
- 2017 febrero. Participación en una mesa redonda de las JORNADAS DE LA SECCIÓN DE PSICOTERAPIAS HUMANISTAS DE LA FEAP, con la comunicación: *Aspiraciones del Instituto Erich Fromm de Barcelona durante 37 años, en fidelidad a los iniciadores del Movimiento de la Psicología Humanista*, celebradas en Madrid.
- Març. Participació en les IV JORNADA DE LA ASSOCIACIÓ DE PSICOTERAPIA INTEGRADORA HUMANISTA amb la ponència *Filósofos antecesores de teorías implicadas en la Psicoterapia Integradora Humanista*, celebrada a Barcelona.
- Noviembre. Participació en la taula rodona celebrada en el COL·LEGI OFICIAL DE PSICOLOGIA DE CATALUNYA, amb el títol *Psicología i psicoteràpies humanistes.*
- 2018, abril. Participació en la V JORNADA DE LA ASSOCIACIÓ DE PSICOTERAPIA INTEGRADORA HUMANISTA, amb la ponència: *Qué teorías o técnicas psicoterapéuticas pueden ser integradas en las psicoterapia integradora humanista, y cuáles no pueden integrarse*, celebrada a Barcelona, en el *Col·legi Oficial de Psicología de Catalunya.*
- Maig. Participació en el 8TH INTERNATIONAL BIOSYNTHESIS CONGRESS amb una comunicació sobre *Repercusión de la utilización de los móviles en las actividades psicocorporales de la mirada y la escucha interpersonales*, celebrat a Barcelona.
- 2020 abril. Participació en la VI JORNADA DE LA ASSOCIACIÓ DE PSICOTERAPIA INTEGRADORA HUMANISTA, amb la ponència: *Los procesos*

sensoriales y emocionales en las espiritualidades religiosas y ateas, celebrada en Barcelona, en el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya.

- Novembre. Participació en el I CONGRÉS ONLINE DE PSICOLOGIA I PSICOTERAPIAS HUMANISTAS amb la ponència *¿Qué integramos y qué innovamos en la Psicoterapia Integradora Humanista?*
- 2022, març. Participació en la VII JORNADA DE LA ASSOCIACIÓ DE PSICOTERAPIA INTEGRADORA HUMANISTA, amb la ponència: *En busca del sentido de la vida*. VII Jornada de la APIH. 4 març 2022.
- 2024, abril. Participació en la VIII JORNADA DE LA ASSOCIACIÓ DE PSICOTERAPIA INTEGRADORA HUMANISTA, amb la ponència: *El arte de cuidar el tiempo libre*.

5.3. Informes científics d'investigacions empíriques

- Els gestos facials com canal de comunicació dels estats del jo. (1983, 48 folis).
- Relació entre la programació social de guions i sentiments diferenciats, entre home i dona, i la programació diferencial d'estructures de la personalitat. (1983, 51 folis).
- Comparació de les actituds de adolescents de diferents classes socials (estudiants de 2º de BUP residents a Barcelona) respecte a l'expressió emocional (una aplicació de la tècnica del Diferencial Semàntico). (1987, 43 folis).
- Comparació de la problemàtica psicològica de les edats de l'adult jove i de l'adult madur. (1987, 26 folis).
- Comparació de les actituds d'adolescents masculins i femenins (estudiants de 2º de BUP residents a Barcelona) respecte a l'expressió emocional. (1987, 72 folis).
- Influència de dos elements de la comunicació no verbal del terapeuta (la expressió facial i la indumentària) sobre l'interacció entre aquest i el client (comparació entre subjectes catalans i andalusos). (1988, 76 folis).
- Poder terapèutic de les imatges en psicoterapia. La aplicació de la tècnica de fantasia denominada "Projeceo" codueix a un augment de la energetització positiva i/o disminució de l'energetització negativa en relació amb la posta en pràctica d'una determinada acció projectada anteriorment.

PARTICIPACIÓ INSTITUCIONAL

- Psicoterapeuta acreditat per la FEAP (*Federación Española de Asociaciones de Psicoterapeutas*). En 2017 la Secció de Psicoteràpies Humanistes d'aquesta

federació li va otorgar, junt a altres cinc persones, el títol de Pionero de la Psicología Humanista en España.

- Co-fundador, en 1979 i co-director, des d'aquella data, de l'*Instituto Erich Fromm de Psicología Humanista*. Compta amb un equio psicoterapèutic i/o didàctic de dotze professionals. S'ofereix formació de postgrau en Psicoterapia - amb un enfoc metodològicament integrador i humanista- a partir d'un conjunt de programes teòric-pràctics que arriben a 600 hores lectives. Hi ha Seminaris permanents de supervisió de casos clínics.

Part de les personess que practiquen terapia s'inscriuen en alguns dels cursos monogràfics pel creixement personal que s'imparteixen periòdicament.

- Co-fundador i primer president de l'*Asociació de Psicología Humanista en Catalunya* (des de 1981 fins el 1987).
- Membre del Comité executiu del *Primer Congrés Nacional de Psicología Humanista* (Barcelona, 1981).
- Membre del Comité Editorial de la *Revista de Psiquiatria i Psicología Humanista* (des de 1981 fins el 1989).
- Director de la Revista, durant el període 1987-1989.
- Membre del Consell de Direcció de la *Revista de Psicoterapia* (des de 1990).
- Co-fundador i Primer president de l'*Asociació de Psicoteràpia Integradora Humanista* (des de la seva creació en 1992 fins el 1997), membre de la Federació Espanyola d'Associacions de Psicoterapeutas (FEAP).
- Membre del Comité Científic del *III Congrés Nacional de Psicología Humanista*, organitzat per l'Institut Erich Fromm conjuntament amb la Universitat Ramon LLull de Barcelona, 1996.
- Fundador, de l'*Asociació Oasis d'Ajuda Psicològica a l'Inmigrant* i President de la mateixa, des de l'any 2000 fins el 2009.
- Fundador l'any 2006 i President del Patronat de la *Fundació Privada Ramón Rosal Cortés*.
- Membre del Comité Científic del *I Congrés Internacional de Psicología i Psicoteràpies Humanistes*, organitzat per el Grup de Treball de PIH del COP i l'Institut Erich Fromm conjuntament amb la Universitat Ramon LLull de Barcelona, 2015.